

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/51/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624201473
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624201473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou vo veci starostlivosti o maloletého: A. B., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom C. D. XX/XX, E. F., okres G., dieťa v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok, Kalvárska 35, Ružomberok, IČO: 30 227 283, t. č. v Reedukačnom centre Vráble, Nám. kpt. Nálepku 613, Vráble, IČO: 00 181 315, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky: H. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XX/XX, E. F., okres G., a otca: A. I., nar. X. X. XXXX, trvale bytom J. XXXX/X, F. I., za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, so sídlom Tomášikova 5, Liptovský Mikuláš, z v konaní o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu maloletému, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/12/2016-51 zo dňa 30. 5. 2016 vo vzťahu ku maloletému A. B., nar. XX. X. XXXX, tak, že ústavná starostlivosť nariadená nad maloletým rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/12/2016-51 zo dňa 30. 5. 2016 sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Vráble, so sídlom Nám. Kpt. Nálepku 613, Vráble, IČO: 00 181 315.

II. Sú d u k l a d á Reedukačnému centru Vráble, so sídlom kpt. Nálepku 613, Vráble, doručiť správu o priebehu výkonu ústavnej starostlivosti nad maloletým dvakrát ročne, vždy k 31. 1. a k 31. 7.

III. Otec maloletého j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX, sumou minimálneho výživného na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Vráble, so sídlom Nám. Kpt. Nálepku 613, Vráble, IČO: 00 181 315.

IV. Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. X. XXXX, sumou minimálneho výživného na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Vráble, so sídlom Nám. Kpt. Nálepku 613, Vráble, IČO: 00 181 315.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 4. 4. 2024 doručil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (ďalej len „úrad“) správu o účinkoch výkonu výchovného opatrenia, týkajúcu sa mal. A. B., nar. XX. X. XXXX, ktorá obsahovala aj podnet na začatie konania o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

2. V správe zo dňa 2. 4. 2024 úrad uviedol, že Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom sp. zn. 1P/74/2023 zo dňa 19. 9. 2023, právoplatným dňa 30. 10. 2023, nariadil maloletému A. B. výchovné opatrenie pobytom v Reedukačnom centre Vráble, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci

maloletému. K rodinným pomerom rodičov maloletého sa v správe uvádza, že bytová situácia matky p. H. B. sa zmenila, keď táto býva s priateľkou p. K. v jednoizbovej bunke. Za nájom hradia sumu vo výške 70 eur. Vodu a elektrinu majú zabezpečenú od sestry matky, ktorá býva v ich blízkosti. Bunka je zariadená skromne potrebným a účelným nábytkom, je vykurovaná pieckou na tuhé palivo. Domácnosť bola udržiavaná v čistote a poriadku. Matka je evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie. Bytová situácia otca A. I. je nezmenená, býva spolu so svojou súčasnou manželkou L. I. a jej 3 maloletými deťmi v mestskom nájomnom jednoizbovom byte, kde sú zabezpečené elektrina, voda a sociálne zariadenie. Otec poberá peňažný príspevok za opatrovanie manželky vo výške 569 eur mesačne. Rodičia majú vytvorené podmienky pre krátkodobé pobyty detí. Absentujú u nich rodičovské zručnosti, dlhodobo by nezvládli výchovu a starostlivosť o maloletého A.. Maloletý bol uvoľňovaný na krátkodobé pobyty do domáceho prostredia a do Centra pre deti a rodiny Ružomberok (ďalej len „centrum“), kde sa vždy veľmi teší. Úrad vykonal pravidelné návštevy maloletého v zariadení, počas ktorých bol vždy komunikatívny, často žoviálny, nemal problém otvorene hovoriť o svojich zlyhaniach. Vzhľadom k tomu, že z vyjadrenia centra vyplýva, že maloletý potrebuje špeciálnu starostlivosť pre nedostatky týkajúce sa sociálnej prispôsobivosti, osobnostných vlastností a charakterového vývinu, a centrum nedokáže zabezpečiť pre maloletého pevný režim a zvýšený dohľad, podal úrad podnet na začatie konania o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, a to tak, že ústavná starostlivosť o maloletého, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Ružomberok, sa bude ďalej vykonávať v Reedukačnom centre Vráble.

3. Zo správy z komplexného hodnotenia mal. A. B. zo dňa 25. 3. 2024, ktorá bola vypracovaná Reedukačným centrom vo Vrábloch, vyplýva, že maloletý je žiakom 7. ročníka Špeciálnej základnej školy vo E., vzdelávaný podľa variantu A. Jeho správanie na vyučovaní je premenlivé, niekedy vyústi aj do agresie. Má záujem o nadobúdanie nových poznatkov, najmä v matematike. Autoritu dospelého väčšinou rešpektuje, ak má zlú náladu ignoruje a občas aj slovné napáda. Vyžaduje neustále usmerňovanie správania a pevne určené hranice. Kolektívom detí je rešpektovaný. Rád sa zapája do skupinovej činnosti. Rád sa zapája do konfliktov, kde zväčša reaguje verbálne agresívne. Svoje správanie dokáže korigovať, avšak je potrebné ho neustále upozorňovať a pripomínať mu, ako sa má správať. Z psychologického hodnotenia maloletého vyplýva, že jeho všeobecný intelektový výkon sa nachádza v pásme ľahkej duševnej zaostalosti – stredný stupeň. Diagnostikovaný má ťažký hyperkinetický syndróm. Ide o pubescentnú osobnosť, vo vývine. Emotivita nezrelá, prežívanie pozitívne ladené, prevláda optimizmus. Úroveň frustračnej tolerancie je znížená, v záťažových situáciách reaguje agresívne. Je výrazne egocentrický, zameraný na uspokojenie vlastných potrieb. Na individuálnych aj skupinových sedeniach so psychológom pracuje aktívne, rád sa rozpráva, hrá hry. Zo záveru správy vyplýva, že na prostredie reedukačného centra je adaptovaný. Jeho správanie patrí k priemeru, striedajú sa u neho lepšie a horšie obdobia. Prítomná je u neho verbálna aj brachiálna agresia. Kritiku svojho správania zvláda ťažko, dochádza k externalizácii viny. U A. je dôležitý najmä pravidelný a pevne stanovený režim. Ten mu pomáha pohybovať sa v hraniciach noriem spoločenského správania. Reedukácia sa javí ako vhodná forma práce s maloletým, preto v nej odporučilo reedukačné centrum naďalej pokračovať.

4. Zo správy Centra pre deti a rodiny Ružomberok zo dňa 27. 3. 2024 vyplýva, že mal bol hlavne počas prázdnin uvoľňovaný do rodinného prostredia. Striedavo trávil čas u matky, krstnej matky a u otca. Stávalo sa, že počas pobytu v rodine, aj po návrate z rodinného prostredia, sa správal vulgárne aj s prejavmi agresivity. Z vyjadrenia psychológa centra vyplýva, že na samostatnej skupine nie je schopný dlhodobo rešpektovať pravidlá a výchovné usmernenia vychovávateľov. Jeho snaha kontrolovať svoje správanie vydrží krátko a je účelová. Jeho správanie je ťažko zvládnuteľné, vstupuje do konfliktov s inými deťmi, nerešpektuje súkromie iných detí a proxemickú blízkosť. Svojim nevhodným správaním ohrozuje seba aj ostatné deti. V správaní A. sa podľa vyjadrenia vychovávateľov vyskytujú verbálne útoky, vyhrážky, fyzické útoky na deti, ktoré sú čoraz intenzívnejšie. A. sa dostáva do neprimeraných afektov, kedy stráca kontrolu nad svojim prežívaním a správaním, vtedy dokáže poškodiť majetok centra, rozbíja dvere alebo nábytok. Nedosýtenie vnútorných potrieb ho vedú k „bizarnému“ správaniu a opakovaným konfliktom a zlyhávaniu v interpersonálnych vzťahoch. Z pohovoru s A. bolo zistené, že sa rád vracia do centra, hlavne kvôli svojim súrodencom. V poslednom období sa dožadoval najmä kontaktu so svojim otcom, avšak počas pobytu u otca s ním mal konflikty, nerešpektoval ho a mal rizikové správanie, keď požíval alkohol. Jeho pobyt u otca bol predčasne ukončený. K matke má negatívny postoj, nechce s ňou tráviť čas. Zo záveru správy vyplýva, že v podmienkach centra nedokážu zabezpečiť, aby maloletý A. neublížil sebe alebo druhým. V záujme dieťaťa odporučili pokračovať v jeho umiestnení

do zariadenia s pevným režimom, ktorý by pomohol podporiť schopnosť sebakontroly nad vlastným správaním a prežívaním, ako aj umožnil posilniť pozitívny sebaobraz.

5. Dňa 11. 4. 2024 Okresná prokuratúra Liptovský Mikuláš oznámila svoj vstup do konania v súlade s ust. § 13 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

6. Uznesením č. k. 1P/51/2024-22 zo dňa 26. 4. 2024 súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia maloleťmu a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ho zveril od 1. 5. 2024 do starostlivosti zariadenia – Reedukačné centrum Vráble. Neodkladné opatrenia trvá najdlhšie šesť mesiacov od zverenia maloleťmu do zariadenia. Súd súčasne uvedeným uznesením začal konanie o zmene zariadenia na výkon rozhodnutia súdu maloleťmu A. B. a ustanovil mu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, na zastupovanie maloleťmu v konaní o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Pojednávanie vo veci bolo vykonané dňa 16. 7. 2024 za prítomnosti matky, otca, kolízneho opatrovníka, Reedukačného centra Vráble a Okresnej prokuratúry, bez prítomnosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil dňa 27. 7. 2024 z dôvodu čerpania dovolenky v zariadení. Spolu s ospravedlnením CDR Ružomberok doručilo súdu správu o maloleťmu, v ktorej uviedlo, že počas krátkodobých pobytov v CDR Ružomberok u matky, či otca, je správanie maloleťmu ovplyvnené momentálnou náladou a určenými požiadavkami na jeho správanie. V skupine v CDR musel byť pod neustálym dohľadom, lebo obťažoval dievčatá, mal voči nim sexuálne narážky. Počas prechádzky mal vulgárne správanie s miernou agresivitou a trvalo dlho, kým sa upokojil. Počas pobytov u matky bol neovládateľný, hrubý, používal vulgarizmy, čo bolo spôsobené pravdepodobne tým, že matka mu nedávala lieky podľa rozpisu. Počas pobytu u otca sa mu zo začiatku snažil pomáhať, ale vzápätí nedodržiaval pravidlá, otcovi ušiel do mesta, dal sa dokopy s partiou, s ktorou sa túlal, pil alkohol. Mal rizikové správanie, pre ktoré bol pobyt predčasne ukončený. Z vyjadrenia psychológa CDR vyplýva, že počas návštev v CDR pozorujú, že maloleť na SUS nie je schopný dlhodobo rešpektovať pravidlá SUS a výchovné usmernenia vychovávateľov. Jeho snaha kontrolovať svoje správanie a impulz vydrží krátko, je účelová. Motivácia o zmenu správania je krátkodobá. Správanie dieťaťa je ťažko zvládnuteľné, vstupuje do konfliktov s inými deťmi, nerešpektuje súkromie iných detí a proxemickú blízkosť. Svojím nevhodným správaním ohrozuje seba aj ostatné deti. Deti na SUS sa návratu A. z RC obávajú. A. sa v minulosti dostával do neprimeraných afektov, kedy strácal kontrolu nad svojim prežívaním a správaním, vtedy dokázal poškodiť majetok CDR, rozbíjal dvere alebo nábytok. A. sa rád vracia do CDR kvôli svojim súrodencom. Zaujíma sa o dianie na skupine, pýta sa na ostatné deti, na svoje sestry. Chce byť informovaný o nových skutočnostiach. Telefonáty má povolené v rámci odmeny za dobré správanie. Minulý rok sa dožadoval kontaktu so svojim otcom. Kontakt s matkou bol minimálny, nechcel s ňou tráviť čas, avšak tento rok sa situácia zmenila, dožadoval sa trávenia letných prázdnin u nej, k otcovi nechcel ísť. Aj matka prejavila záujem o syna počas letných prázdnin. Keďže v RC Vráble im oznámili, že majú zavreté zariadenie od 1. 7. 2024 do 30. 7. 2024, bol maloleť celý mesiac júl uvoľnený do CDR Ružomberok. U matky bol od 1. 7. do 7. 7. 2024. Od 8. 7. 2024 do 22. 7. 2024 bude maloleť v letnom tábore, ktorý organizuje o. z. Farby radosti pre deti z CDR v Rekreačnom zariadení penzión Toliar v Kremnici. Po letnom tábore bude uvoľnený na pobyt u matky. Centrum pre deti a rodiny Ružomberok uviedlo, že vnímajú, že kontrola nad vlastným správaním a prežívaním u maloleťmu je oslabená, v podmienkach CDR nedokážu zabezpečiť, aby svojim správaním neublížil sebe alebo druhým. Majú za to, maloleť potrebuje špeciálnu starostlivosť pre nedostatky týkajúce sa sociálnej prispôsobivosti, osobnostných vlastností a charakterového vývinu, z dôvodu, že jeho výchova v bežných výchovných zariadeniach nie je zvládnuteľná.

8. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka sa v úvode pojednávania vyjadrila, že naďalej trvajú podmienky pre umiestenie maloleťmu v Reedukačnom centre Vráble, čím doplnila písomnú správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 15. 7. 2024, s ktorou súd na pojednávaní i oboznámil, a v ktorej uviedol, že bytová a sociálna situácia rodičov sa nezmenila. Úrad vykonal dňa 6. 6. 2024 návštevu maloleťmu v centre. Maloleť bol počas návštevy pozitívne naladený, rozprával otvorene o úspechoch, ako aj o svojich zlyhaniach. Uviedol, že oklamal aj vychovávateľa, neužil lieky. Vníma to tak, že bol potom nervóznejší. Zúčastnil sa športových hier, ktoré sa konali mimo centra. Počas návštevy sa chválil a bol hrdý na to, že získali cenu. Svoje správanie na športových hrách hodnotil ako dobré. Vo voľnom čase rád kreslí, cvičenie ho už nebaví, najradšej pozerá televízor. Na prázdniny by chcel ísť ku

otcovi. Počas rozhovoru svoj postoj zmenil a vyjadril želanie ísť aj ku mame. Centrum zastáva názor, že vzhľadom na kolísavé správanie maloletého, jeho neovládateľné výbuchy zlosti a slabú sebareflexiu je potrebné jeho zotrvanie v centre. Maloletý A. bol uvoľňovaný na prázdninový pobyt k matke dňa 1. 7. 2024 do 7. 7. 2024. Úrad vykonal dňa 2. 7. 2024 návštevu maloletého v prirodzenom prostredí v domácnosti matky H. B.. Maloletý bol šťastný, že je doma. U matky boli na prázdninovom pobyte aj jeho sestry I., G. a M.. Matka uviedla, že dohliadne na A., aby nechodil sám po Hlbokom a nedopustil sa žiadneho nevhodného správania, zatiaľ má správanie dobré.

9. Centrum pre deti a rodiny Ružomberok vo svojej dopĺňujúcej správe zo dňa 16. 7. 2024 uviedol, že maloletý A. bol 1. 7. 2024 uvoľnený z Reedukačného centra Vráble na prázdninový pobyt do CDR Ružomberok. S cieľom upevňovania a rozvíjania rodinných a súrodeneckých väzieb strávil u mamy obdobie od 1. – 7. 7. 2024, matka uviedla, že pobyt zvládli spolu dobre. Ku dňu podania správy bol maloletý v tábore v Kremnici, od 8. 7. – 22. 7. 2024. Dňa 15. 7. 2024 sa telefonicky skontaktovali s vedúcim tábora, ako aj s maloletým. Podľa slov vedúceho tábora, maloletý funguje bez väčších problémov, drobné priestupky vyriešili pohovorom s deťmi. Z rozhovoru s maloletým vyplynulo, že mu je v tábore dobre, má tam kamarátov aj z RC Vráble, vznikli už aj nové priateľstvá. Chce tam ostať, majú pestrý program, čaká ich návšteva ZOO v Bojniciach, aj kúpaliska, na ktoré sa teší a chcel by sa ich zúčastniť. O konaní maloletého oboznámili. Maloletý sa vyjadril, aby v jeho mene na súde úrad povedal, že doma na pobyte u mamy bol dobrý, aj v tábore je dobrý, aj preto si ho ešte mama vezme po tábore na pobyt, teší sa k nej, a najradšej by bol doma, lebo mu chýbajú.

10. Súd v konaní oboznámil i s obsahom spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/56/2022, 1P/74/2023, 1P/123/2021, 9P/137/2019, 9P/2/2016, 1P/157/2015, 9P/95/2014, 8P/11/2014, 5P/16/2014, 8P/81/2013.

11. Z pripojeného súdneho spisu sp. zn. 9P/12/2016 mal súd zistené, že nad maloletým A. bola na základe rozsudku zo dňa 30. 5. 2016 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Ružomberok. Počas nariadenej ústavnej starostlivosti bol maloletý na základe rozhodnutia súdu sp. zn. 1P/136/2021 zo dňa 4. 11. 2021 odovzdaný do starostlivosti Diagnostického centra so sídlom v Ružomberku najdlhšie na dobu troch mesiacov a následne na základe rozhodnutia súdu sp. zn. 1P/56/2022 zo dňa 6. 10. 2022 bolo maloletému A. nariadené výchovné opatrenie pobytom v zariadení Reedukačné centrum Vráble, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Rozsudkom sp. zn. 1P/74/2023 zo dňa 19. 9. 2023, právoplatným dňa 30. 10. 2023, súd rozhodol o opakovanom uložení výchovného opatrenia maloletému A. jeho pobytom v reedukačnom centre, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

12. Otec maloletého sa na pojednávaní po zákonom poučení vyjadril, že súhlasí s tým, aby bol syn umiestnený v Reedukačnom centre Vráble. Uviedol, že syn je raz taký, raz taký, keď je s nimi dve – tri hodinky, to sa dá, ale potom začne „šaškovať“, a keď má lieky, ukludní sa. Je s ním v telefonickom kontakte, syn mu volal pred dvomi – tromi týždňami. Otec na neho kontakt nemá, keď mu maloletý telefonuje, je to z neznámeho čísla.

13. Matka na pojednávaní po zákonom poučení vyjadrila súhlas, aby bol syn umiestnený v Reedukačnom centre Vráble. Podľa nej, syna zvláda, avšak nemá vytvorené bytové podmienky. Keby ich mala vytvorené, žiadala by o všetky deti späť. So synom sa vie porozprávať, tiež mu dáva lieky. Nevie si vysvetliť, prečo CDR v správe píše, že ich nedostával riadne. Podáva mu ich ráno, na obed a večer. Keby mu ich nedávala, doma by jej všetko porozbíjal. Teraz sa nemôže sťažovať. Keď prišiel z RC Vráble, bol na nepoznanie, vo všetkom ju poslúchal. Pobyt v RC pomohol, akoby to ani nebol on. Bol iný, poslúchal na slovo. Povedala mu, aby sa jej prišiel hlásiť každých 10 minút, keď išiel von, a urobil to. Lieky berie riadne. Keď sa dobre správa, dostane za to body. Maloletý jej volá, ona mu môže volať tiež. Vie o tom, že syn mal nejaký konflikt s niekým, a ju zaujíma, ako to bolo.

14. Riaditeľ Reedukačného centra Vráble ozrejmil, že maloletý máva takých výstupov viac. Naposledy chcel ráno napadnúť nočnú vychovávateľku. Neskôr to oľutoval, ale v danej chvíli bol nezastaviteľný. Má veľmi kolísavé správanie. Dokáže fungovať, ale potom dokáže narobiť také škody, že napr. niečo rozbije, alebo sú náznaky, že chce niekomu ublížiť.

15. V ďalšom vyjadrení matka uviedla, že keď je maloletý pri nej, nemôže sa na neho sťažovať, nič zlé nerobí, ani deťom. Na druhej strane uviedla, že synovi pobyt v Reedukačnom centre Vráble prospieva, robí mu to dobre. Má rád aj svojho otca, ale je chybou, že otec si deti neberie. Ona nemá vlastné bývanie, ale na prázdniny ho zobrať môže, aj v pondelok, 22. 7. 2024 bude u nej, keď sa vráti z tábora.

16. V záverečnom návrhu zástupkyňa kolízneho opatrovníka vyjadrila názor, že s poukazom na vyjadrenie Reedukačného centra Vráble, ako aj vyjadrenie psychológa v správe CDR Ružomberok, je v najlepšom záujme maloletého, aby reedukačný proces pokračoval naďalej, a za tým účelom aby došlo ku zmene zariadenia, a ústavná starostlivosť sa tak ďalej bude vykonávať v Reedukačnom centre Vráble.

17. Zástupca Reedukačného centra Vráble súhlasil s návrhom zástupkyne kolízneho opatrovníka.

18. Prokurátorka sa taktiež pripojila k návrhu zástupkyne kolízneho opatrovníka. Podnet úradu považuje za dôvodný.

19. Otec i matka v záverečnom návrhu vyjadrili súhlas so zástupkyňou kolízneho opatrovníka.

20. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

21. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

23. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

24. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

25. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

26. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

27. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

28. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

30. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

31. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

32. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

33. Na základe vykonaného dokazovania je osvedčené, že nad maloletým A. B. bola doposiaľ nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/12/2016 zo dňa 30. 5. 2016, vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Ružomberok. Na základe rozhodnutia súdu sp. zn. 1P/136/2021 zo dňa 4. 11. 2021 bol maloletý odovzdaný do Diagnostického centra v Ružomberku, a to najdlhšie na dobu troch mesiacov, a na základe rozhodnutia súdu sp. zn. 1P/56/2022 zo dňa 6. 10. 2022 bolo maloletému nariadené výchovné opatrenie pobytom v zariadení Reedukačného centra Vráble, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/74/2023 zo dňa 19. 9. 2023 súd rozhodol o opakovanom uložení výchovného opatrenia pobytom maloletého v Reedukačnom centre Vráble, na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, teda do dňa 30. 4. 2024 (rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 30. 10. 2023). Uznesením č. k. 1P/51/2024-22 zo dňa 26. 4. 2024 súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a maloletému nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ho zveril od 1. 5. 2024 do starostlivosti zariadenia – Reedukačné centrum Vráble. Neodkladné opatrenia trvá najdlhšie šesť mesiacov od zverenia maloletého do zariadenia.

34. Zo správy kolízneho opatrovníka i z vyjadrení Centra pre deti a rodiny Ružomberok i Reedukačného centra Vráble, a súčasne zo správy psychológa vyplýva, že maloletý potrebuje i naďalej špeciálnu starostlivosť pre nedostatky týkajúce sa sociálnej prispôsobivosti, osobnostných čŕt a charakterových vlastností. Jeho reakcie počas záťažových situácií sú neprimerané, je u neho prítomná verbálna i brachiálna agresivita, provokačné správanie. U maloletého je potrebný pevný režim, neustály dohľad, jeho nálady a správanie sú kolísavé, je potrebné ho usmerňovať. Maloletý je diagnostikované dieťa, v odbornej starostlivosti pedopsychiatra, nastavený je na medikamentóznú liečbu. Keďže rodičia nedokážu zabezpečiť bezpečné rešpektovanie noriem správania maloletého, a voľný režim by bol rizikom tak pre neho samotného, ako aj pre okolie, reedukačný proces sa javí byť ako najvhodnejšia forma korigovania jeho správania, s potrebným pevným režimom a odborným vedením, ktoré môže podporovať schopnosť jeho sebakontroly nad vlastným správaním a prežívaním, ako aj umožniť posilniť pozitívny sebaobraz.

35. Pomery obidvoch rodičov sú vhodné len na krátkodobé pobyty maloletého, a z hľadiska dlhšieho horizontu nezvládajú systematicky jeho výchovu a starostlivosť. Keďže maloletý bol umiestnený do ústavnej starostlivosti, súd obligatórne, v súlade s ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, uložil rodičom povinnosť prispievať na výživu syna. Preukázané je, že sociálne a zárobkové pomery im nedovoľujú platiť vyššie, než zákonné minimálne výživné. Matka je vedená na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, obýva so svojou priateľkou jednoizbovú bunku, ktorú majú v spoločnom nájme za 70,- eur mesačne. Otec býva so svojou manželkou a s jej tromi maloletými deťmi v mestskom nájmom

jednoizbovom byte. Otec poberá príspevok na opatrovanie manželky vo výške 569,- eur. Obidvaja rodičia sú povinní poukazovať určené výživné na účet Reedukačného centra Vrábľa.

36. Súčasne súd rozhodol o trovách konania v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 2 ods. 1 v spojení s § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. lehota na podanie odvolania do 30. apríla 2020 neplynie.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.